

Bibliografia prac Profesora Dra Michała Szczanieckiego*

I. Dzieje Ziem Zachodnich i Północnych; II. Historia powszechna państwa i prawa; III. Historia państwa i prawa Polski; IV. Historia doktryn politycznych i prawnych; V. Historia epoki feudalizmu; VI. Nauka historii prawa i organizacja prac naukowych; VII. Nauczanie historii prawa; VIII. Popularyzacja historii; IX. Inne publikacje; X. Redakcje

CPH = Czasopismo Prawno-Historyczne, PH = Przegląd Historyczny, PZ = Przegląd Zachodni, RHD = Revue Historique de Droit Français et Étranger.

I. Dzieje Ziem Zachodnich i Północnych

1947

1. *Dzieje ludności polskiej na Ziemi Lubuskiej*, Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, 1947, z. 2 (37), s. 161 - 166.

1948

2. *Dzieje ludności polskiej na Ziemi Lubuskiej*, PZ, R. IV, 1948, nr 5, s. 479 - 494.
3. *Kwestia narodowościowa i wyznaniowa w przeszłości Ziemi Lubuskiej*, PZ, R. IV, 1948, nr 6, s. 586 - 600.
4. *O ustalenie nazw dla dwóch regionów Ziemi Lubuskiej*, PZ, R. IV, 1948, nr 6, s. 622 - 625.
5. *Stosunki sąsiedzkie na pograniczu wielkopolsko-lubuskim w przeszłości*, PZ, R. IV, 1948, nr 7/8, s. 72 - 88.

* Poniższe zestawienie zostało skonfrontowane z bibliografią prac Prof. Michała Szczanieckiego, którą opracowywał prof. dr Jakub Sawicki i uzupełnione o niektóre zawarte w niej pozycje; autorzy wyrażają w związku z tym najserdeczniejsze podziękowanie Prof. Sawickiemu.

6. *Z dziejów polskości na Ziemi Lubuskiej*, Poznań 1948, ss. 56 (odb. poz. 2 - 5).
7. *Zamek w Łagowie*, Pamiętnik Związku Historyków Sztuki i Kultury, R. I, 1948, s. 55 - 87 (wspólnie z G. Chmarzyńskim).

1950

8. *Kraina międzyrzecka — historia, Kraina torzymska — historia, Kraina krośnieńska — historia*, w: *Ziemia Lubuska*, Poznań 1950, s. 223 - 240, 331 - 350, 388 - 397 (por. poz. 187).

1953

9. *Z pobytu Braci Polskich w Ziemi Lubuskiej*, Reformacja w Polsce, R. XI, 1948 - 1952, druk 1953, nr 41 - 44, s. 61 - 65.

1955

10. *Zagadnienie świadomości narodowościowej zachodnio-pomorskiej*, Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, 1955, z. 1, s. 27 - 28.
11. *Główne linie rozwoju feudalnego państwa zachodnio-pomorskiego*, cz. 1 (do r. 1478), CPH, t. VII, 1955, z. 1, s. 49 - 91.
Rec.: J. Wachowiak, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*, R. II, 1956, z. 2, s. 516 - 520.

1956

12. *Główne linie rozwoju feudalnego państwa zachodnio-pomorskiego*, cz. 2 (1478 - 1848), CPH, t. VIII, 1956, z. 1, s. 93 - 167.
Rec.: W. Sobociński, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*, R. IV, z. 1, s. 482 - 485. Rec. cz. 1 - 2 K. Tymieniecki, *Roczniki Historyczne*, R. XXIV, 1958, s. 351 - 360.
13. *Situation juridique de la Poméranie Occidentale à l'égard de la Pologne et du Saint Empire Germanique à l'époque féodale* (streszcz. referatu), RHD, 4° série, R. XXXIV, 1956, nr 3, s. 475.

1957

14. *Ustrój i prawo Pomorza Zachodniego*, w: *Historia państwa i prawa Polski* (pod red. J. Bardacha), t. I, Warszawa 1957, s. 587 - 591, t. II, Warszawa 1957, s. 344 - 351.

15. Rec.: I. Seth, *Die Universität Greifswald und ihre Stellung in der Schwedischen Kulturpolitik 1637 - 1815*, Berlin 1956, PZ, R. XIII, 1957, nr 5, s. 191 - 194.

1958

16. *Les institutions de la Poméranie Occidentale sous le régime suédois et prussien (1648 - 1815)*, (streszcz. referatu), RHD, 4° série, R. XXXVI, 1958, s. 310.
17. *Dzieje Ziemi Lubuskiej w wypisach*, Warszawa 1958, ss. 176 (wspólnie z W. Korczem), (wyd. 2: 1960).
Rec.: J. Wiśniewski, PZ, R. XV, 1959, 2, s. 597 - 599. Rec. wyd. 2: F. Fornalczyk, *Przeszłość Ziemi Lubuskiej w wypisach*, Rocznik Lubuski, t. 3, 1962, s. 388 - 390.

1960

18. *Ramy terytorialne rozwoju historycznego Pomorza Zachodniego*, w: *Pomorze Zachodnie — nasza ziemia ojczysta*, Poznań 1960, s. 79 - 101.
19. *Political ties between Western Pomerania and Poland up to the 16th century*, w: *Poland at the XIth, International Congress of Historical Sciences in Stockholm*, Warszawa 1960, s. 81 - 102.

1961

20. *Dzieje Pomorza Słupskiego i innych terenów województwa koszalińskiego w wypisach*, Poznań 1961, ss. 246 (wspólnie z K. Ślaskim).
Rec.: B. Drewniak, *Zapiski Koszalińskie*, 1962, z. 2, s. 68 - 69; B. Wachowiak, *Studia i Materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza*, R. VIII, 1963, z. 1, s. 174 - 176.
21. *Zapomniana praca naukowa o Ziemiach Zachodnich, Nadodrze*, 1961, nr 2, s. 4 (na temat książki Alfonsa Parczewskiego, *W sprawie zachodnich granic polskich*, Warszawa 1919).
22. Od redakcji — [wstęp do książki]: S. Kurnatowski, J. Nalepa, *Z przeszłości Międzyrzecza*, Poznań 1961, s. 7 - 9.
23. *O polskich tradycjach Santoka* [Uwagi wstępne w pracy]: U. Dymaczewska, Z. Hołowińska, *Z dziejów Santoka i kasztelanii santockiej*, Poznań 1961, s. 5 - 7.

1962

24. *Bałamutny informator historyczny* (rec. z książki W. Grabskiego, *300 miast wróciło do Polski*), Rocznik Lubuski, t. III, 1962, s. 391 - 394.

1964

25. *Ustrój i prawo Pomorza Zachodniego*, w: *Historia państwa i prawa Polski* (pod red. J. Bardacha), wyd. 2 poprawione i uzupełnione, Warszawa 1964, t. I, s. 586 - 591 (wyd. 3: 1965, wyd. 4: 1973).
26. *The Development of Cultural Life in the Polish Western Territories*, *Polish Western Affairs*, t. V, 1964, nr 2, s. 332 - 362.

1965

27. *Problematyka oświaty, nauki i kultury oraz przemian społecznych i kulturalnych na Ziemiach Zachodnich i Północnych*, *Nauka Polska*, R. XIII, 1965, nr 6, s. 35 - 51.

1966

28. Rec.: A. Wielopolski, *Ustrój polityczny Pomorza Zachodniego w XIX wieku*, Poznań 1965, CPH, t. XVIII, 1966, z. 1, s. 261 - 265.

1968

29. *Rola nauki w zagospodarowywaniu Pomorza Zachodniego i jego integracji z resztą kraju*, w: *Dwudziestolecie nauki polskiej na Pomorzu Szczecińskim 1946 - 1966*, Szczecin 1968, s. 73 - 83.
Rec.: W. A. Drapella, *Nautologia*, R. III, 1968, nr 3/4, s. 59.

II. Historia powszechna państwa i prawa

1946

30. *Essai sur les fiefs-rentes*, Paris 1946, ss. 184 (Publications de la Société d'Histoire du Droit nr 6).
Rec. N. Didier, *RHD*, 1946 - 1947, nr 3 - 4, s. 332, J. Matuszewski, *Roczniki Historyczne*, R. XVI, 1947, s. 264 - 269; J. Rutkowski, *Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych*, R. IX, 1947, s. 216 - 219; Ph. Wolff, *Du nouveau sur la féodalité*, *Annales Economies-Sociétés-Civilisations*, 1947, nr 4, s. 484 - 485; C. Stephenson, *The American Historical Review*, R. LII, 1947, s. 771; A. L. Poole, *The English Historical Review*, R. LXII, 1947, s. 554; Ch. Roth, *Revue d'Histoire Suisse*, R. XXVII, 1947, s. 548 - 549; [F. Olivier-Martin], *Académie des Inscriptions et Belles Lettres. Comptes-rendus des séances de l'an 1947*, *Bulletin d'avril-juin*, s. 283; K. Koranyi, *CPH*, t. I, 1948, s. 174 - 178; T. Manteuffel, *PH*, R. XXXVII, 1949, s. 452 - 453; R. Boutruche, *Revue Historique*, t. CCII, 1949, s. 82; F. L. Ganshof, *Revue Belge de Philologie et d'Histoire*, R. XXVII, 1949, s. 237 - 243; Ph. Godding, *Revue d'Histoire du Droit*, R. XIX, 1951, s. 353 - 354.

1947

31. Rec.: J. Matuszewski, *Studia nad prawem rugijskim*, cz. 1, Poznań 1947, PZ, R. III, 1947, nr 9, s. 805 - 806.

1948

32. Rec.: F. L. Ganshof, *Qu'est-ce que la féodalité?*, Neuchâtel—Bruxelles 1947, CPH, t. I, 1948, s. 123 - 125.
33. Rec.: N. Didier, *Le droit des fiefs dans la coutume de Hainaut au Moyen-Age*, Paris 1945, PH, R. XXXVII, 1948, s. 303 - 306.

1949

34. Rec.: F. Olivier-Martin, *Histoire du droit français des origines à la Révolution*, Paris 1948, CPH, t. II, 1949, s. 491 - 493.

1955

35. [Redakcja naukowa i przedmowa] *Powszechna historia państwa i prawa. Wybór źródeł*, wyd. M. Z. Jedlicki, Warszawa 1955, ss. 287.
36. Rec.: K. Koranyi, *Powszechna historia państwa i prawa*, t. I, Warszawa 1954, t. II, Warszawa 1955, *Państwo i Prawo*, 1955, z. 4 - 5, s. 769 - 773 (wspólnie z J. Bardachem).

1956

37. Rec.: K. Koranyi, *Powszechna historia państwa i prawa*, t. I, Warszawa 1954, t. II, Warszawa 1955, *Bibliotheca Classica Orientalis*, Berlin 1956, z. 6, szp. 235 - 239.

1957

38. Rec.: F. L. Ganshof, *Observations sur la localisation du Capitulaire de Villis*, *Le Moyen Age*, R. LV, 1949, *Studia Źródłoznawcze*, R. I, 1957, s. 24 - 326.
39. Rec.: J. Ellul, *Histoire des institutions*, t. I, Paris 1955; J. Maillet, *Histoire des institutions et des faits sociaux*, Paris 1956; R. Monier — G. Cardascia — J. Imbert, *Histoire des institutions et des faits sociaux*, Paris 1956, CPH, t. IX, 1957, z. 1, s. 332 - 337.

1958

40. Rec.: J. Ellul, *Histoire des institutions*, t. II, cz. 1 - 2, Paris 1956; G. Lepointe, *Histoire des institutions et des faits sociaux (987 - 1875)*,

Paris 1956; P. C. Timbal, *Histoire des institutions et des faits sociaux*, Paris 1957, CPH, t. X, 1958, z. 1, s. 188 - 197.

1959

41. Rec.: J. Imbert—G. Sautel—M. Boulet-Sautel, *Histoire des institutions et des faits sociaux, Xe - XIXe siècles*, Paris 1956, CPH, t. XI, 1959, z. 1, s. 226 - 227.
42. G. Lepointe—A. Vandenbosche, *Éléments de bibliographie sur l'histoire des institutions et des faits sociaux (987 - 1875)*, Paris 1956, CPH, R. XI, 1959, z. 1, s. 228 - 229.

1965

43. *Problem przymusu lennego w dawnej Rzeszy Niemieckiej*, CPH, t. XVII, 1965, z. 2, s. 247 - 259.

1966

44. Rec.: W. M. Bartel, *Ochrona wolności osobistej na tle rozwoju państwowości anglosaskiej Brytanii (do 1066 roku)*, Zeszyty Naukowe UJ, Prace Prawnicze, z. 23, CPH, t. XVIII, 1966, z. 2, s. 283 - 286.

1968

45. *Wprowadzenie bibliograficzne do powszechnej historii prawa*, CPH, t. XX, 1968, z. 2, s. 194 - 199. [W związku z: *Introduction bibliographique à l'histoire du droit et à l'éthnologie juridique* — publiée sous la rédaction de John Gilissen].
46. *Powszechna historia państwa i prawa*, t. I *Państwo feudalne*, Warszawa 1968, ss. 354 (wyd. 2: 1969).
Rec.: J. Baszkiewicz, CPH, t. XXI, 1969, z. 1, s. 197 - 203; V. Vaněček, *Právně historické studie*, t. XV, 1971.

1969

47. *Powszechna historia państwa i prawa*, t. II *Państwo burżuazyjne*, Warszawa 1969, ss. 274 (wyd. 2: 1970).
Rec.: K. Grzybowski, CPH, t. XXII, 1970, z. 2, s. 247 - 250; W. Bartel, *Państwo i Prawo*, 1970, z. 12, s. 1000 - 1004; V. Vaněček, *Právně historické studie*, t. XVI, 1972; B. Leśnodorski, *Pierwsze są idee, wtórne są instytucje*, *Kwartalnik Historyczny*, R. LXXVIII, 1971, nr 3, s. 657 - 663.

48. Rec.: P. Petot, P. C. Timbal, *Jacques d'Ableiges*, Paris 1968, CPH, t. XXI, 1969, z. 2, s. 287.

1972

49. *Wybór źródeł do historii państwa i prawa w dobie nowożytnej*, cz. 1: *Teksty do historii burżuazyjnego prawa państwowego*, Warszawa 1972 ss. 210 (wyd. 2: 1974, wyd. 3: 1976).
Rec.: B. Lesiński, CPH, t. XXV, 1973, z. 2, s. 268 - 269.

1973

50. *Powszechna historia państwa i prawa*, Warszawa 1973, ss. 638 (wyd. 2: 1975).
Rec.: K. Orzechowski, *Nowy podręcznik powszechnej historii państwa i prawa*, Nowe Książki, 1973, nr 21, s. 45 - 47, 50.
51. Rec.: S. Carlsson, *Nordisk Rättshistorisk Litteratur 1956 - 1965*, Stockholm 1972, CPH, t. XXV, 1973, z. 2, s. 284 - 285.

1974

52. Rec.: Z. Czerniłowski, *Chrestomatija po wsieobszczej istorii gosudarstwa i prawa*, Moskwa 1973, CPH, t. XXVI, 1974, z. 2, s. 270.
53. Rec.: P. C. Timbal, *Les obligations contractuelles d'après la jurisprudence du Parlement (XIIIe - XIVe siècles)*, t. I, Paris 1973, CPH, t. XXVI, 1974, z. 2, s. 248 - 249.

1975

54. Rec.: P. Corterier, *Der Reichstag, seine Kompetenzen und sein Verfahren in der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts*, Bonn 1972, CPH, t. XXVII, 1975, z. 2, s. 327 - 330.
55. Rec.: G. Walter, *Die französische Rechtsprechung des Ancien Régime und ihre Sammlungen*, Frankfurt am Main 1972, CPH, t. XXVII, 1975, z. 2, s. 334 - 335.

III. Historia państwa i prawa Polski

1937

56. *Nadania ziemi na rzecz rycerzy w Polsce do końca XIII wieku*, Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, 1937, z. 3, s. 106 - 111.

1938

57. *Nadania ziemi na rzecz rycerzy w Polsce do końca XIII wieku*, Poznań 1938, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Prace Komisji Historycznej, z. 3, ss. 165.
 Rec.: K. Tymieniecki, *Roczniki Historyczne*, R. XIV, 1938, z. 2, s. 366 - 372; Z. Kaczmarczyk, *Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu*, R. XI, 1938, nr 2; W. Hejnosz, *Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych*, R. VII, 1938, s. 280 - 283; Z. Wojciechowski, *Kurier Poranny* (Warszawa) 19 II 1938; E. Maschke, *Altpreussische Forschungen*, R. XVI, 1939, z. 1, s. 177; H. v. Loesch, *Jahrbücher für Geschichte Osteuropas*, R. III, 1938, z. 3; G. L[e] B[ras], *RHD*, 4e série, R. XVII, 1938, s. 329 - 330; R. Rauscher, *Československý Časopis Historický*, R. 45, 1939, s. 421.

1947

58. *Statuta Kazimierza Wielkiego* w oprac. O. Balzera (wydanie z rękopisu pośmiertnego), Poznań 1947, *Studia nad Historią Prawa Polskiego* t. 19, ss. XXXVIII + 527 (wspólnie z Z. Kaczmarczykiem i S. Weymanem).
 Rec.: A. Vetulani, *PH*, R. XXXIX, 1949, z. 1, s. 30 - 32.

1951

59. *Kolonizacja na prawie niemieckim w Polsce a rozwój renty feudalnej* (wspólnie z Z. Kaczmarczykiem), *CPH*, t. III, 1951, s. 59 - 86.
 Rec.: W. Korta, *Sobótka*, R. VIII, 1953, s. 289 - 293.

1952

60. [Współudział w wydaniu], *Volumina Legum*, t. X, *Konstytucje Sejmu Grodzieńskiego z 1793 r.*, wyd. Z. Kaczmarczyk przy współudziale J. Matuszewskiego, M. Szczanieckiego i J. Wąsickiego, Poznań 1952, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Wydawnictwa Źródłowe Komisji Historycznej, t. XI, ss. XIII + 443.
 Rec.: A. Vetulani, *CPH*, t. V, 1953, s. 301 - 310.
61. Rec.: Z. Wojciechowski, *L'État polonais au Moyen-Age. Histoire des institutions*, Paris 1949, *Archeologia*, R. III, 1949 (rok wyd. 1952), s. 267 - 270.

1954

62. [Wypowiedź w dyskusji nad makietą I tomu podręcznika historii państwa i prawa Polski na temat regionalizacji], *CPH*, t. VI, 1954, z. 2, s. 431 - 433.

1959

63. *La nouvelle synthèse polonaise de l'histoire du droit* (rec. *Historii państwa i prawa Polski* pod red. J. Bardacha, t. I - II, Warszawa 1957), RHD, 4° série, R. XXXVII, 1959, nr 2, s. 256 - 261.

1960

64. *La succession de la Maison d'Anjou au trône polonais*, w: *Études historiques à la mémoire de Noël Didier*, Paris 1960, s. 283 - 292.

1974

65. *Rec. Polish Law throughout the Ages. 1000 years of legal thought in Poland*, Stanford 1970, CPH, t. XXVI, 1974, z. 1, s. 241 - 243.
65^a. *Les origines et la formation de la noblesse polonaise au Moyen Age*, *Acta Poloniae Historica*, t. 36, 1977, s. 101 - 108.

IV. Historia doktryn politycznych i prawnych

1956

66. [Głos w dyskusji nad referatem K. Opalka, *Monteskiusz w Polsce*], *Monteskiusz i jego dzieło. Sesja naukowa w dwusetną rocznicę śmierci*, Warszawa 27 - 28 X 1955, Wrocław 1956, s. 294 - 295.

1957

67. *Rec.: Oeuvres complètes de Montesquieu*, t. I - II, *De l'esprit des loix*, wyd. J. Brèthe de la Gressaye, Paris 1950, 1955, *Państwo i Prawo*, 1957, z. 1, s. 161 - 164.
68. [Przejrzał i uzupełnił oraz przedmowa], *Ch. de Secondat de Montesquieu, O Duchu Praw*, przekł. T. Boya-Żeleńskiego, t. I - II, Warszawa 1957, ss. 477, 541.

1977

69. *Jean Bodin et la Pologne*, CPH, t. XXIX, 1977, z. 2, s. 39 - 53.

V. Historia epoki feudalizmu

1938

70. *Rec.: L. J. Thomas, Montpellier-ville marchande, Histoire économique et sociale de Montpellier des origines à 1870*, Montpellier 1936, *Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych*, R. VII, 1938, s. 323 - 324.

71. Rec.: K. Tymieniecki, *Szlachta-mieszczanie w Wielkopolsce XV w. (1400 - 1475)*, Miesięcznik Heraldyczny, R. XV, 1936, nr 10 - 12; R. XVI, 1937, nr 1 - 2; Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych, R. VII, 1938, s. 376 - 377.

1947

72. Rec.: G. Labuda, *Studia nad początkami państwa polskiego*, Poznań 1946, PZ, R. III, 1947, nr 9, s. 802 - 805.

1948

73. Rec.: M. Friedberg, *Kultura polska a niemiecka. Elementy rodzime a wpływy niemieckie w ustroju i kulturze Polski średniowiecznej*, t. I - II, Poznań 1946, CPH, t. I, 1948, s. 110 - 123.
74. Rec.: L. Halphen, *Initiation aux études d'histoire du Moyen-Age*, Paris 1946 (wyd. II), PH, R. XXXVIII, 1948, s. 435 - 438.
75. Rec.: M. Bloch, *La société féodale. La formation des liens de dépendence*, Paris 1939; *La société féodale. Les classes et le gouvernement des hommes*, Paris 1940, PH, R. XXXVIII, 1948, zesz. dod., s. 430 - 432.

1950

76. *La monarchie franque et les bassins de la Vistule et de l'Oder*, w: *Les fleuves et l'évolution des peuples*, Paris 1950, Centre International de Synthèse, s. 47 - 56.

1951

77. Rec.: R. Grodecki (wyd.), *Księga henrykowska*, Poznań 1949, CPH, t. III, 1951, s. 463 - 465.

1953

78. [Wstępne uwagi historyczne do 4 okresów historii sztuki], *Sztuka polska czasów średniowiecznych*, skrypt, Warszawa 1953, (wspólnie z G. Chmarzyńskim), s. 9 - 12, 29 - 32, 63 - 66, 102 - 105.
79. *Sztuka [w Polsce w okresie rozdrobnienia feudalnego]*, w: J. Bardach, A. Gieysztor, H. Łowmiański, E. Maleczyńska, *Historia Polski do r. 1466*, Warszawa 1953, s. 168 - 170 (wyd. 2: 1954).

1957

80. Rec.: G. Duby, *La société aux XIe et XIIe siècles dans la région mâconnaise*, Paris 1953, CPH, t. IX, 1957, z. 1, s. 338 - 344.
81. *Monarchia wczesnofeudalna w XI w. i do połowy XII w.*, w: *Historia Polski*, opr. zbior. pod red. T. Manteuffla, t. I, cz. 1, Warszawa 1957 (wyd. 2 : 1958, wyd. 3 : 1960), s. 175 - 249.

VI. Nauka historii prawa i organizacja prac naukowych

1948

82. *Chronique des travaux d'histoire du droit polonais parus en Pologne de 1939 à 1946*, CPH, t. I, 1948, s. 206 - 236.

1950

83. *Słownik Starożytności Słowiańskich*, PH, R. XLI, 1950, s. 307 - 308.

1951

84. *Prace nad Słownikiem Starożytności Słowiańskich*, PZ, R. VII, 1951, nr 1 - 2, s. 345 - 346.
85. *Hasła do Słownika Starożytności Słowiańskich*, PZ, R. VII, 1951, nr 7 - 8, s. 624 - 679.

1953

86. *Stosunek periodyzacji ogólnej do specyficznej periodyzacji historii poszczególnych dziedzin nadbudowy. Rejonizacja periodyzacji czyli uwzględnienie w periodyzacji specyficznego rozwoju w ramach terytorialnych*, w: *Pierwsza Konferencja Metodologiczna Historyków Polskich. Przemówienia, Referaty, Dyskusja*, t. I Warszawa 1953, s. 281 - 286.

1954

87. *Nauka historii państwa i prawa w dziesięcioleciu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (1944 - 1954)*, CPH, t. VI, 1954, z. 2, s. 7 - 27 (wspólnie z J. Wąsickim).
88. *Marian Zygmunt Jedlicki [nekr.]*, CPH, t. VI, 1954, z. 1, s. 426 - 428.

1955

89. [Wypowiedź w dyskusji o metodzie formalno-dogmatycznej na zebraniu Komitetu Nauk Prawnych PAN, Kraków 11 I 1955], Państwo i Prawo, 1955, z. 4 - 5, s. 775 - 776.
90. *Marian Zygmunt Jedlicki* [nekr.], Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, 1955, nr 1, s. 121 - 122.
91. *Zygmunt Lisowski* [nekr.], RHD, 4e série, R. XXXIII, 1955, nr 4, s. 628 - 629.
92. *Zygmunt Wojciechowski (1900 - 1955)* [nekr.], Nauka Polska, R. III, 1955, nr 4, s. 236 - 240.
93. *Zygmunt Wojciechowski* [nekr.], CPH, t. VII, 1955, z. 2, s. 385 - 390.

1956

94. *Les études d'histoire du droit en Pologne (1944 - 1954)*, RHD, 4e série, R. XXXIV, 1956, nr 1, s. 146 - 157.

1957

95. *Dějiny státu a práva v lidově demokratickém Polsku*, Právně historické studie, R. III, 1957, s. 215 - 225.
96. *Travaux d'histoire du droit publiés en Pologne en 1955*, RHD, 4e série, R. XXXV, 1957, nr 4, s. 638 - 641.
97. *Zygmunt Wojciechowski* [nekr.], RHD, 4e série, R. XXXV, 1957, nr 4 s. 651 - 653.
98. *Posiedzenie Komitetu Nauk Prawnych PAN [streszczenie referatu Miejsce nauk historyczno-prawnych w nauce prawa i w programach studiów prawnych w świetle międzynarodowej ankiety]*, Państwo i Prawo, 1957, z. 8, s. 253 - 259. (wspólnie z A.A.).

1958

99. *Miejsce nauk historycznych w nauce prawa i programie studiów prawnych w świetle międzynarodowej ankiety*, Sprawozdania z Prac Naukowych Wydziału Nauk Społecznych PAN, 1958 z. 2, s. 13 - 19.
100. *O ożywienie badań regionalnych*, Tygodnik Zachodni 20 IX 1958.

1959

101. *Chronique des travaux d'histoire du droit publiés en Pologne en 1956*, RHD, 4e série, R. XXXVII, 1959, nr 2, s. 250 - 253.

102. *Chronique des travaux d'histoire du droit publiés en Pologne en 1957*, RHD, 4e série, R. XXXVII, 1959, nr 2, s. 253 - 256.
103. *Données et travaux polonais sur les terres occidentales*, Politique Étrangère, R. XXIV, 1959, z. 4, s. 434 - 445.
104. *Zadania Instytutu Zachodniego wobec Ziem Zachodnich w obliczu Milenium*, PZ, R. XV, 1959, nr 1, s. 1 - 5.

1961

105. *Uwagi o rozwoju badań nad dziejami Ziem Zachodnich*, Zachodnia Agencja Prasowa, Materiały, 1961, nr 88, s. 1 - 5.

1963

106. *Chronique d'histoire des droits étrangers — Pologne* (za l. 1958, 1959), RHD, 4e série, R. XLI, 1963, s. 346 - 350.
107. *Heinrich Felix Schmid (1896 - 1963)* [nekr.], CPH, t. XV, 1963, z. 1, s. 336 - 338.

1964

108. *Bolesław Wiewióra* [nekr.], Kronika Miasta Poznania, 1964, z. 1, s. 64 - 66.

1965

109. *Instytuty Ziem Zachodnich, ich działalność i miejsce w organizacji nauki polskiej*, PZ, R. XXI, 1965, nr 3, s. 17.
110. *Karol Koranyi* [nekr.], CPH, t. XVII, 1965, z. 2, s. 9 - 10.
111. *Karol Koranyi (1897 - 1964)* [nekr.], Ruch Praw. Ekon. i Socjol., R. XXVII, 1965, nr 3, s. 319 - 322.

1966

112. *Czasopismo Prawno-Historyczne na łamach Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte*, CPH, t. XVIII, 1966, z. 1, s. 297 - 298.
113. *Instytuty Ziem Zachodnich i ich miejsce w organizacji nauki polskiej*, Nauka Polska, R. XIV, 1966, z. 5, s. 35 - 41.
114. *Ladislav Semkovicz 1878 - 1949* [Załącznik do opracowanego przez J. Semkowiczową *Zestawienia bio-bibliograficznego poświęconego życiu i twórczości Władysława Semkowicza*], 1966, ss. 13 (maszynopis przechowywany w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego).

1967

- 115. *Pierre Petot (1877 - 1966)* [nekr.], CPH, t. XIX, 1967, z. 1, s. 217 - 218.
- 116. *Instytuty Ziem Zachodnich, ich działalność i miejsce w organizacji nauki polskiej*, w: *Instytuty Ziem Zachodnich we wzajemnej współpracy (1964 - 1965)*, Olsztyn 1967, s. 1 - 8.

1968

- 117. *Introduction*, w: *Études sur le droit polonais actuel*. Publications de la Faculté de Droit et des Sciences Economiques de Grenoble, série: Droits étrangers et droit comparé, vol. I, Paris—La Haye 1968, s. 11 - 20.
- 118. *Dwadzieścia lat Czasopisma Prawno-Historycznego*, CPH, t. XX, 1968, z. 2, s. 1 - 20.

VII. Nauczanie historii prawa

1957

- 119. *Nauczanie historii prawa w Polsce* [Międzynarodowa ankieta CPH na temat nauczania przedmiotów historycznych na wydziałach prawa], CPH, t. IX, 1957, z. 2, s. 399 - 402.
- 120. *Wyniki ankiety CPH na temat nauczania przedmiotów historycznych na wydziałach prawa*, CPH, t. IX, 1957, z. 2, s. 407 - 419 (tekst francuski s. 421 - 434).
Rec.: Ch. Hyart, *Enseignement de l'histoire du droit*, Revue Belge de Philologie et d'Histoire, R. XXXVIII, 1960, nr 1, s. 283 - 284.
- 121. *Historia instytucji i faktów społecznych na tle nowej francuskiej reformy studiów prawnych*, Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, 1957, z. 1, s. 68 - 70.

1965

- 122. *Na marginesie ogólnopolskiego konkursu na pracę magisterską związaną z Ziemią Zachodnią*, Życie Szkoły Wyższej, 1965, z. 4, s. 99 - 100.

1966

- 123. *Program studiów uniwersyteckich w zakresie powszechnej historii państwa i prawa*, CPH, t. XVIII, 1966, z. 1, s. 284 - 288.

1971

124. *Studencka olimpiada historyczno-prawna*, Życie Szkoły Wyższej, 1971, z. 12, s. 76 - 79.

1974

125. *Studenckie olimpiady historyczno-prawne*, CPH, t. XXVI, 1974, z. 1, s. 287 - 288.

VIII. Popularyzacja historii

1953

126. *W rocznicę Kopernikowską 1473 - 1543 - 1953*, „Głos Wielkopolski” 19 II 1953.

1956

127. *O organizacji badań nad przeszłością Ziemi Lubuskiej*, „Gazeta Zielonogórska” 24 - 25 XI 1956.

1957

128. *Trzy pojęcia Ziemi Lubuskiej*, „Gazeta Zielonogórska” 1 III 1957.
129. *W sprawie wypisów historycznych dla dziejów województwa zielonogórskiego*, „Gazeta Zielonogórska” 11 XII 1957.

1958

130. *Poznański ośrodek badań historycznych*, „Orka” 15 VI 1958.
131. *Millenium czy „Pomylenium”*, „Tygodnik Zachodni”, 1958, nr 28, Pol.: rkm, Przecież Millenium, nie „pomylenium”, Nowe Drogi, 1958, nr 7, s. 158 - 159.

1961

132. *Ignorancja*, Przegląd Kulturalny, 1961 nr 16 [w związku z pracą W. Grabskiego, 300 miast wróciło do Polski]; por. poz. 24.
133. *Jeszcze raz o ignorancji*, Przegląd Kulturalny, 1961, nr 21.
134. *L'intervento di Szczaniecki*, Il Punto, Roma 29 IV 1961.

1962

135. *Chlubne tradycje*, „Głos Wielkopolski” 15 IX 1962.
136. *Pięć lat Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich w Poznaniu i w Wielkopolsce*, „Gazeta Poznańska” 4 V 1962.
137. *Trzy akcje PTPN*, „Głos Wielkopolski” 15 II 1962.

1963

138. *Dzieje Ziemi Lubuskiej*, w: *Odzyskane gniazda*, Poznań 1963, s. 21 - 34.

1964

139. *Problemy upowszechniania nauki na przykładzie doświadczeń poznańskiego środowiska naukowego*, Zeszyty Wielkopolskie, Poznań 1964, nr 2, s. 13 - 18.
140. Przedmowa do wyd. *Nauka wobec procesu industrializacji Wielkopolski*, PTPN — Komisja Upowszechniania Nauki, nr 1, Poznań 1964, s. 15 - 16.
141. *O badaniach nad dziejami Pomorza Zachodniego* [wywiad], „Głos Koszaliński” 6 X 1964.
142. *Nauka i sentymenty*, Nadodrze, 1964, nr 7, s. 5.

1965

143. *Odłogi kulturalne* [wywiad], „Kierunki” 10 V 1965.
144. *Ekspansja niemiecka na ziemie polskie w świetle nowszych badań*, Warszawa 1965, s. 1 - 17, Rada Naczelna TRZZ, Materiały odczytowe.

1966

145. *Oświata-Nauka-Kultura*, w: *Ziemie Zachodnie w granicach Macierzy*, Poznań 1966 s. 324 - 354.

1969

146. *Ziemie Zachodnie i Północne w polskim Tysiącleciu*, TRZZ, wyd. „Polonia”, Warszawa 1969, ss. 30 (wspólnie z C. Pilichowskim).

1974

147. Rec.: T. Cieślak, *Polska-Skandynawia w XIX i XX wieku*, Warszawa 1973, Nowe Książki, 1974, nr 3, s. 55 - 56.

148. Rec.: A. Kersten, *Historia Szwecji*, Warszawa 1970, Nowe Książki, 1974, nr 2, s. 8 - 10.
149. Rec.: *Stosunki polsko-niemieckie w historiografii polskiej i niemieckiej*, pod red. J. Krasuskiego, G. Labudy i A. Walczaka, Poznań 1974, Nowe Książki, 1974, nr 16, s. 10 - 12.

1975

150. [Głos w dyskusji] *Polskie spojrzenie na dzieje obce*, Nowe Książki, 1975, nr 2, s. 3 - 5.

IX. Inne publikacje

1933

151. *Historia artylerii w Polsce*, Rocznik Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii, Włodzimierz 1933.

1948

152. *Piąta Konferencja Centre International de Synthèse*, PH, R. XXXVIII, 1948, s. 480 - 481 (wspólnie z A. Gieysztozem).
153. *Poznańskie święto nauki* [artykuł z racji 90-lecia PTPN], PZ, R. IV, 1948, nr 1, s. 71 - 74.

1949

154. *Dorobek poznańskich czasopism historycznych w 1948 r.*, PZ, R. V, 1949, nr 3 - 4, s. 287 - 293.

1950

155. *Terenowe prace zespołowe Instytutu Zachodniego*, Życie Nauki, R. V, 1950, nr 3 - 4, s. 264 - 269.
156. [Wspólnie z P. Biegańskim i 24 innymi osobami] *Realizm w narodowych tradycjach polskiej urbanistyki, architektury, rzeźby, malarstwa i rzemiosła artystycznego*, Materiały do studiów i dyskusji z zakresu teorii i historii sztuki, krytyki artystycznej oraz metodologii badań nad sztuką, zeszyt specjalny, 1950, s. 5 - 83.

1951

157. [Wspólnie z P. Biegańskim i 24 innymi osobami] *Z zagadnień nowej periodyzacji dziejów sztuki polskiej* [streszcz. referatu kolektywnego *Realizm w narodowych tradycjach polskiej urbanistyki, architektury, malarstwa, rzeźby i rzemiosła artystycznego*, wygłoszonego na I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej w Sprawie Badań nad Sztuką w Krakowie 11 - 16 XII 1950], w: *Materiały do studiów i dyskusji z zakresu teorii i historii sztuki, krytyki artystycznej oraz metodologii badań nad sztuką*, 1951, nr 5, s. 59 - 88.
158. *II Ogólnopolska Konferencja Historyków Prawa w Poznaniu 25 - 26 XI 1950*, CPH, t. III, 1951, s. 400 - 421.

1952

159. Rec.: J. Kostrzewski, *Les origines de la civilisation polonaise. Préhistoire — protohistoire*, Paris 1949, *Archeologia*, R. III, 1949 [wyd. 1952], s. 267 - 270 (łącznie z poz. 61).

1953

160. *Mikołaj Kopernik, tytan epoki Odrodzenia*, *Kwartalnik Historyczny*, R. LX, 1953, z. 3, s. 44 - 56.
161. *Niemcy Zachodnie wznowiają na szeroką skalę tzw. „Ostforschung”*, *PZ*, R. IX, 1953, nr 4 - 5, s. 597 - 603.
162. *Wystawa „Odrodzenie w Polsce”*, *PZ*, R. IX, 1953, nr 11 - 12, s. 752 - 756.

1955

163. *Wkład Instytutu Zachodniego w badania nad Ziemią Lubuską i jej dziejami*, *PZ*, R. XI, 1955, nr 3 - 4, s. 514 - 517.
164. *Doroczna sesja Société d'Histoire du Droit*, CPH, t. VII, 1955, z. 2, s. 397 - 399 (wspólnie z J. Bardachem).
165. *Wystawa Kopernikowska we Fromborku*, *Muzealnictwo*, R. IV, 1955, s. 16 - 25.

1956

166. *Z polsko-francuskiej współpracy historyków prawa*, CPH, t. VIII, 1956, z. 2, s. 393 - 394.

1957

167. *Doroczna Sesja Société d'Histoire du Droit w Paryżu i sesja Commission Internationale pour l'Histoire des Assemblées d'États w Paryżu*, CPH, t. IX, 1957, z. 2, s. 439 - 440 (wspólnie z J. Bardachem).

1958

168. *Jak rozwinąć prace TRZZ w Poznaniu*, Tygodnik Zachodni, 22 III 1958.
169. *Rozwój kontaktów międzynarodowych poznańskiego środowiska historyczno-prawnego*, Ruch Prawniczy i Ekonomiczny, R. XX, 1958, z. 2, s. 355 - 357.
170. *Przemówienie w 40-lecie Rewolucji Październikowej*, Kronika Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 1956/57, Poznań 1958, s. 55 - 57.

1960

171. *Manual of German Revisionism*, w: Polish Western Affairs, t. I, 1960, nr 1, s. 64 - 69 (wspólnie z B. Wiewiórą, Z. Nowakiem, J. Ziółkowskim).

1961

172. *The Western Institute, Polish Perspectives*, t. IV, 1961, nr 3, s. 67 - 71) to samo w wersji francuskiej *L'activité de l'Institut Occidental, Perspectives polonaises*, t. IV, 1961, nr 3, s. 85 - 90).
173. *Taka jest nasza odpowiedź na prowokacje. O celach i działalności TRZZ mówi prof. dr M. Szczaniecki [wywiad]*, „Gazeta Poznańska” 28 - 29 I 1961 (magazyn).

1962

174. *Doroczna sesja Société d'Histoire du Droit w Padwie i powołanie do życia Międzynarodowego Stowarzyszenia Historyków Państwa i Prawa*, CPH, t. XIV, 1962, z. 1, s. 235 - 237.

1964

175. *Diejatielnost' Zapadnogo Instituta w Poznanii*, w: *Słowiano-Germanskoje otnoszenija*, Akademia Nauk SSSR, Instytut Słowianowiedzenia, Moskwa 1964, s. 11 - 23.

176. *Die Tätigkeit des West-Instituts in Poznań*, Materialien, Berichte und Mitteilungen. Abteilung für Geschichte der imperialistischen Ostforschung an der Humboldt Universität, R. I, 1964, nr 1, s. 24 - 35.
177. *Issledowanija Zapadnogo Instituta w Poznani w oblasti nowej i nowiejszej istorii*, Nowa i Nowiejszaja Nauka Istorii, 1964, nr 1, s. 192 - 194.

1965

178. *Instytut Zachodni (1945 - 1964) w: Dwudziestolecie powrotu*, Rocznik Ziem Zachodnich i Północnych 1965, s. 217 - 220.
179. [Głos w dyskusji na temat stosunku TRZZ do NRF i NRD], III Zjazd TRZZ w Opolu, Warszawa 1965, s. 73 - 74.
180. *Działalność Zarządu Wojewódzkiego TRZZ w Poznaniu 1957 - 1964*, Biuletyn Organizacyjny Rady Naczelnej TRZZ, 1965, t. 107 - 108, s. 130 - 136.

1967

181. Rec.: G. Zdziechowski, *Le problème clef de la construction européenne. La Pologne sur l'Oder*, Paris 1965, Kwartalnik Historyczny, R. LXXIV, 1967, z. 4, s. 1138 - 1141.

1968

182. *Czterdziestolecie pracy naukowej prof. dra Jakuba Sawickiego*, CPH, t. XX, 1968, z. 2, s. 199 - 201.

1969

183. *Biuletyn Międzynarodowego Stowarzyszenia Historyków Państwa i Prawa*, CPH, t. XXI, 1969, z. 2, s. 297.

1971

184. *Polscy historycy państwa i prawa na XIII Międzynarodowym Kongresie Nauk Historycznych*, CPH, t. XXIII, 1971, z. 1, s. 265 - 267.

1972

185. *Doktorat honoris causa prof. dra Jakuba Sawickiego*, CPH, t. XXIV, 1972, z. 2, s. 278.

186. *Polskie odznaczenie państwowe dla prof. Edoarda Volterry*, CPH, t. XXIV 1972 z. 2, s. 278.

X. Redakcje

1950

187. *Ziemia Lubuska*, Poznań 1950, *Monografie Ziem Staropolski*, t. III, ss. 578 (red. wspólnie z S. Zajchowską).
Rec.: F. T. E[pstein], *The American Political Science*, t. XLV, 1951, nr 1, s. 273.

1962

188. *Zielona Góra — przeszłość i teraźniejszość*, Poznań 1962, ss. 290 (red. wspólnie z J. Wąsickim).
Rec.: J. Kaczmarek, *Wizerunek wojewódzkiej stolicy*, Odra, R. II, 1962, nr 10, s. 101 - 102; W. Myślenicki, *Szczecin*, R. VI, 1962, z. 9 - 10, s. 133 - 135.

1954 - 1977

189. *Czasopismo Prawno-Historyczne*, t. V - XXIX (redaktor naczelny).

1960 - 1964

190. *Polish Western Affairs*, t. I - V (redaktor naczelny).

HUBERT IZDEBSKI (Warszawa)
MAREK WĄSOWICZ (Warszawa)

